

ВПЛИВ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ПОЛІТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У статті досліджено та описано вплив політичної комунікації на трансформацію політичних цінностей.

Ключові слова: політична комунікація, трансформація цінностей, політичні цінності, політична поведінка.

Abstract

The impact of political communication on the transformation of political values is explored and described in the article.

Key words: political communication, transformation of values, political values, political behavior.

Вступ

Комунікації відіграють виключну роль у процесі створення у свідомості індивідів політичної картини світу, а отже, можна окреслити ті специфічні закономірності, що притаманні впливу політичної комунікації на трансформацію політичних цінностей індивіда [1]. Під політичною комунікацією розуміється комплекс механізмів і засобів передачі інформації для досягнення політичної мети. Це може бути, зокрема, популяризація стратегії уряду, політичних ідеологій та цінностей тощо. Тому актуальним є вивчення впливу засобів комунікації на актуалізацію певних цінностей у суспільній свідомості [1; 2; 3].

У цьому контексті необхідно підкреслити роль політичного дискурсу, у межах якого може змінюватися розуміння змісту політичних цінностей. Логічно, що послідовно, зі зміною сутності цінностей, трансформація відбувається з цілями, мотивами, нормами, способами дій, змістом картини політичної реальності. Усе це обумовлює інший зміст політичної поведінки індивіда.

Тому, слід відзначити, що відповідність того чи іншого політичного процесу нормам, прийнятим індивідом, чи навіть сам факт досягнення суспільством (групою, індивідом) поставленої мети також може відбуватися в межах політичного дискурсу. Тут може бути узгоджене те, що певне суспільство, наприклад, досягло злагоди та соціальної стабільності тощо [2].

Розглянемо схематично трансформації цінностей у сфері політики. Так, цінності виживання та його гарантій можуть набути двох протилежних змістів: плюралізму та узгодження інтересів усіх соціальних груп чи повний контроль за суспільством та керованість усіх сфер його життя. З цього логічно формуються протилежні цілі: утворення демократичної та соціальної держави, чи формування тоталітарної держави. Протилежні норми: повага до прав особистості, вирішення питань у контексті діалогу різних соціальних груп тощо, чи виправдання будь яких дій необхідністю досягнення політичної мети. Протилежні вихідні для відтворення політичної картини світу: наявність різних політичних сил та їх інтересів і необхідність діалогу між цими силами та узгодження їх інтересів тощо, чи існування своїх політичних сил та єдино правильних поглядів і ворожих сил із хибними шкідливими поглядами. Протилежні способи досягнення політичної мети: у межах прийнятих процедур вирішення політичних питань чи за будь-яку ціну. А отже, і протилежні види політичної поведінки та змісту політичних дій індивіда [3].

Таким чином, роль політичної комунікації в процесі трансформації «тлумачень політичних цінностей» полягає в тому, щоб змінити одне розуміння конкретних політичних цінностей на інше, тобто переконати, що пропонується інтерпретація політичних цінностей є такою, що максимально відповідає їх істинному сенсу. Цей процес можна охарактеризувати в межах кількох моделей.

Вихідним положенням для дослідників феномена інформаційного суспільства став той факт, що в сучасному соціумі інформація припинила бути відображенням чогось, сукупністю даних про щось. Вона стає самостійною сутністю (матерією) поряд з речовиною й енергією. Інформація й техніка із засобів діяльності людини перетворюються в середовище його існування, тобто отримують власне

буття. Триумф штучного у відносинах між індивідами трансформує суспільство в соціо технічну систему, замінюючи безпосереднє спілкування його членів саме комунікацією, тобто зв'язуючи інформаційно, але відокремлюючи емоційно [4].

Висновки

Для сучасної політичної ситуації характерним є і те, що поведінка людей має опосередкований характер. Сучасна людина одержує політичну інформацію найчастіше через ЗМІ і на її основі формує власні судження, робить висновки, що мотивують її дії. Це створює можливість масового політичного маніпулювання. Тобто інформаційні інститути й, насамперед, ЗМІ виступають сьогодні не тільки необхідною ланкою в складному механізмі генезису політичних цінностей і формування політичної поведінки індивіда, але і її творцем. Вплив ЗМІ на політику здійснюється не тільки через безпосередньо політичні, але і через політично значимі комунікації. Якщо перші забезпечують учасників політичного життя необхідною інформацією і роблять можливими будь-які колективні дії великих груп людей, визначають спрямованість таких дій, то другі впливають на політику за допомогою формування суб'єктів політики, мотиваційної основи їх політичної поведінки. Особливо значний цей вплив на молоде покоління.

Ціннісні якості політичної комунікації сьогодні, звичайно ж, ранжуються й політично обмірковуються правлячими елітами й бюрократією у власних інтересах, однак вони багато в чому визначаються станом і рівнем розвитку загальної й політичної культури даного суспільства. Політична комунікація, виступаючи способом, засобом існування й передачі політичної культури, у свою чергу, сама опосередковується культурними нормами й цінностями. Значну роль у трансформації політичних цінностей є розвиток Інтернету, який сприяв обміну зразками політичної поведінки, впровадженню е-демократії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бебик В.М. Політологія для політика і громадянина: монографія. Київ: МАУП, 2003. 424 с.
2. Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.
3. Денисюк С. Г. Математичне моделювання та побудова проведення майбутніх президентських виборів в Україні. Нова парадигма : журнал наукових праць [голов. ред. В. П. Бех]. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. Вип. 78. С. 107–115.
4. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г., Буряченко О. В. Партійна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. Київ: ВІР УАН, 2017. Вип. 117. С. 253–269.

Копиця Вадим Олександрович – студент групи ІІСТ-176, факультету комп'ютерних систем та автоматики, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, kopivad@gmail.com

Денисюк Світлана Георгіївна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри суспільно-політичних наук, проректор з науково-педагогічної роботи і соціальних комунікацій, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Kopytsia Vadym Oleksandrovich – student of IIST-17b, Faculty of Computer Systems and Automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, kopivad@gmail.com

Svitlana G. Denysiuk – Doctor of Politician science (Eng.), professor, professor of social and political sciences department, vice-rector for scientific and pedagogical work and social communications, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com